

HYLAS

BOUW AAN JE TOEKOMST, ZORG VOOR LATER

Provincie
Antwerpen

Wat staat er op de planning ?

Introductie

Onderwijsloopbaanbegeleiding

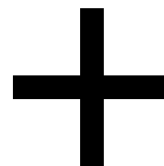
- Principes

HYLAS

- Bouwblokken van HYLAS
- Reflectie

Hoe start je met HYLAS?

Hylas – team ...

Veerle.vandenwyngaert@provincieantwerpen.be

Karlijn.ongena@provincieantwerpen.be

Hylas@provincieantwerpen.be

Onderwijsloopbaan

Onderwijsloopbaan

Maken van gemotiveerde en geïnformeerde studiekeuze

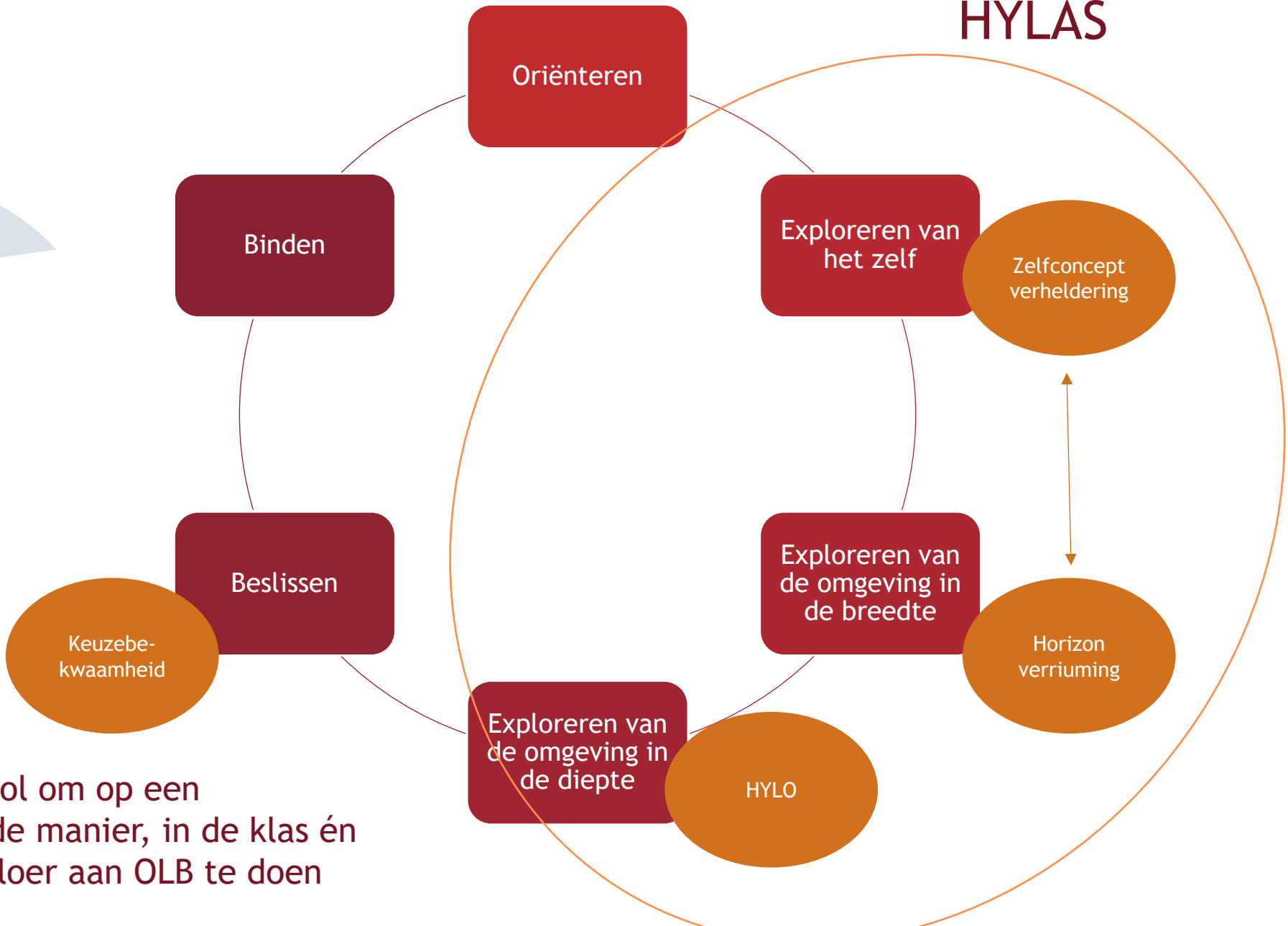
Studiekeuze:

- Besluitvormingsproces
- Wordt bereikt door
 - **Zelfconceptverheldering:** een correct beeld van de eigen talenten en competenties;
 - **Horizonverruiming:** kennis over beroeps- en studievereisten
 - **Keuzebekwaamheid:** het logisch nadenken over de samenhang van beide.

HYLAS

HYLAS als tool om op een geïntegreerde manier, in de klas én op de werkvloer aan OLB te doen

HYLAS

... op een geïntegreerde en authentieke manier werken aan studiekeuzebegeleiding!

HYLAS?

authentieke leeromgeving bij
aanvang studiekeuze

in co-creatie

levensechte leerervaringen

onderwijs én beroepspraktijk

jonge tieners (10-14 jaar)

Doelstellingen

Via

- Authentieke leerervaringen de leerbetrokkenheid en - effectiviteit verhogen
- Horizonverruiming kennis laten maken met interessegebieden/studiedomeinen

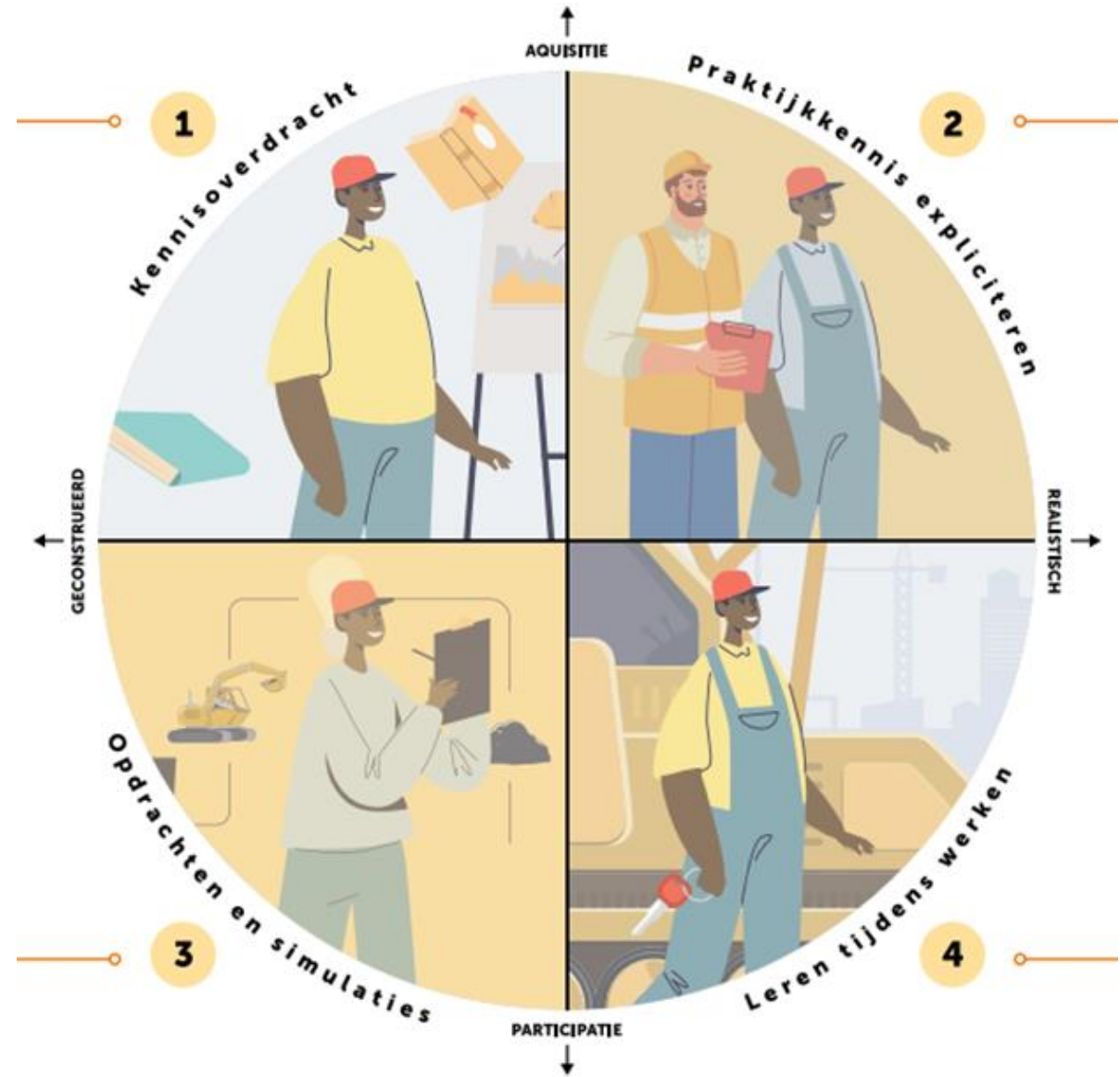
Hoe?

- Via een hybride/authentieke leeromgevingen tussen onderwijs en beroepspraktijk
 - Bestaand aanbod in bouw en zorg
 - Zelf te ontwikkelen aanbod met school én bedrijf

Voor wie?

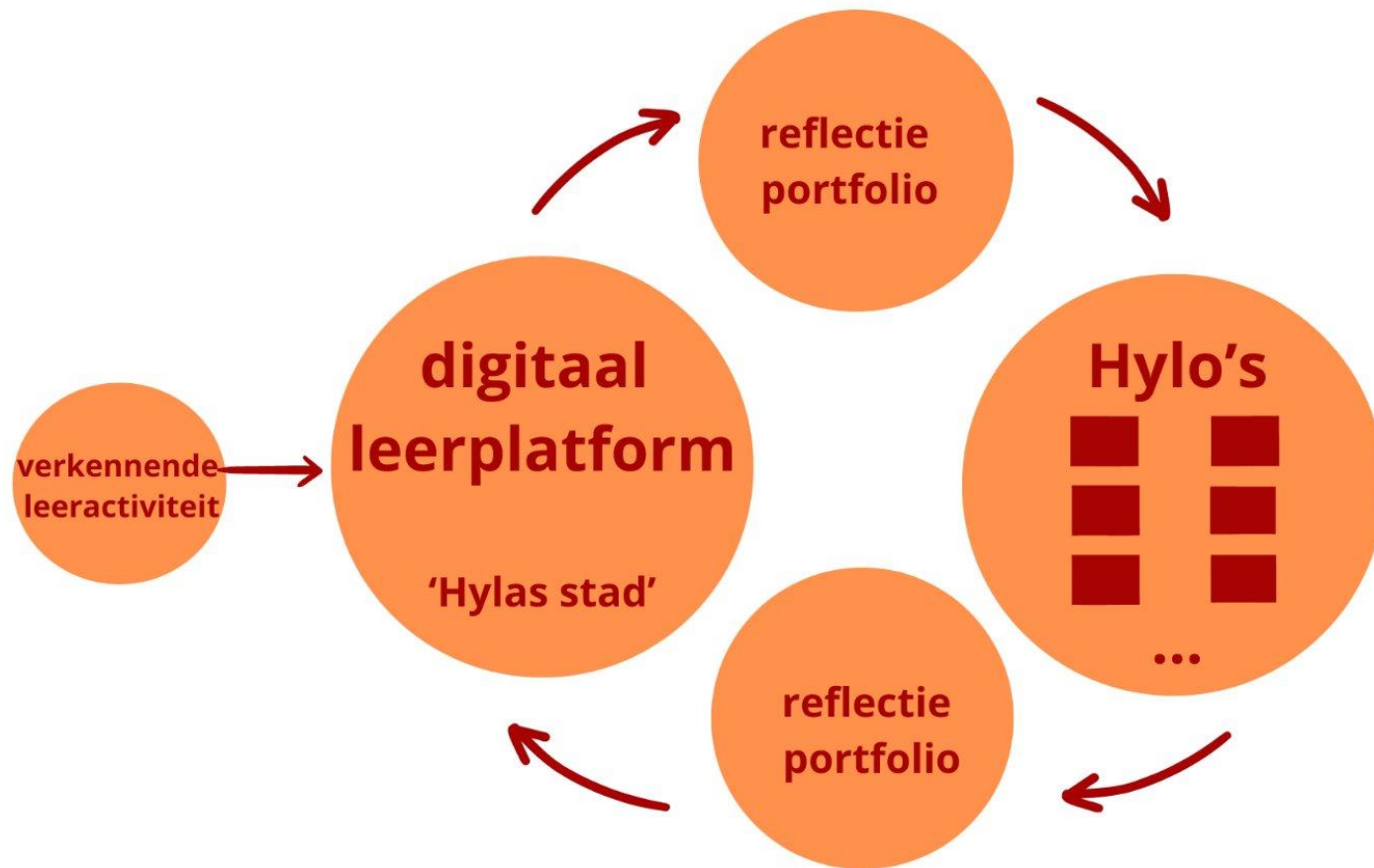
- Jonge tieners
- 10-14 jaar

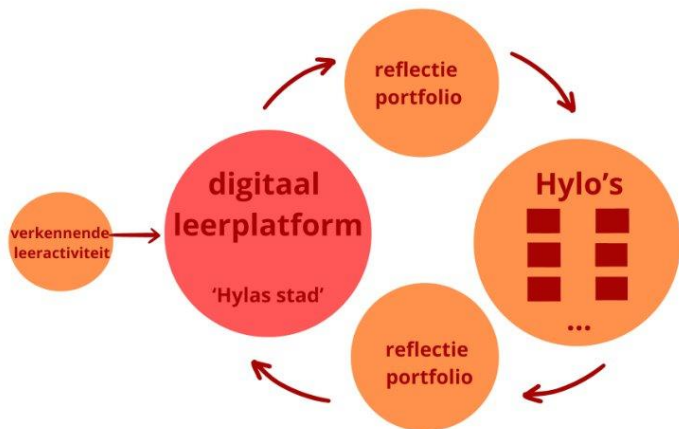
Hybride leeromgeving?

gebaseerd op
kwadranten model
van Zitter & Hoeve (2012)

Bouwblokken van HYLAS

✕

Home →

Wat is Hylas →

Voor leerkrachten →

Voor ouders →

Voor werkgevers →

MEER INFORMATIE

[Nieuws](#)

[Partners](#)

[Contact](#)

MIJN HYLAS

[Inloggen](#)

[Registreren](#)

[f](#) [@](#) [t](#) [in](#)

[Privacybeleid](#) [Cookies](#) © 2022 Provincie Antwerpen

www.hylasprovincieantwerpen.be

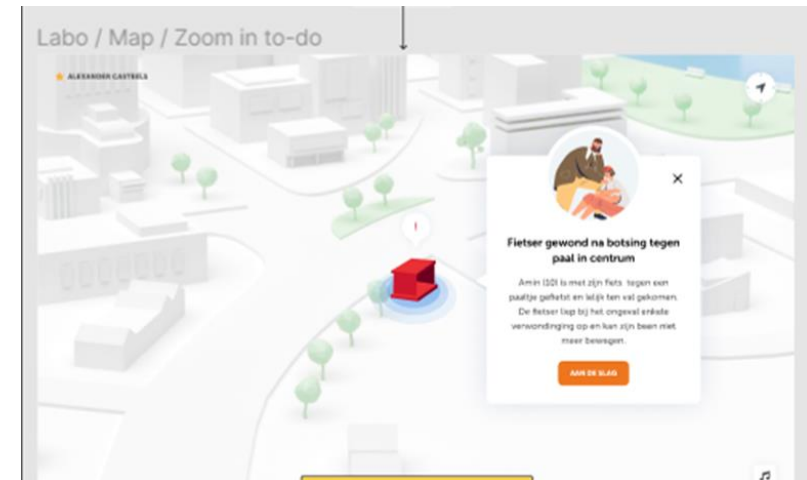
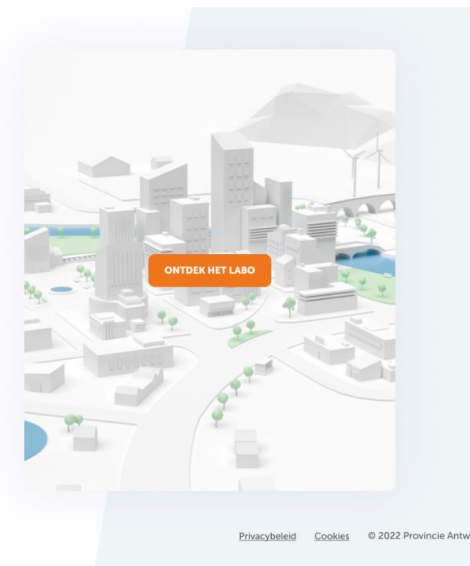
Digitaal leerplatform HYLAS stad

- Home →
- Wat is Hylas →
- Voor leerkrachten →
- Voor ouders →
- Voor werkgevers →

MEER INFORMATIE
Nieuws
Partners
Contact

MIJN HYLAS
Inloggen
Registreren

Wie heb ik?
Wie heb ik? Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Wie heb ik?
Wie heb ik? Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Fietser tegen de vlakte

Wie heb ik? Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Wie kan Amin helpen?

Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Wie heb ik?

Wie kan Amin helpen?

Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Wie heb ik?
Wie heb ik? Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Mijn rol

Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Per profiel : uitleg, voorlezen, filmpje beroepsrealiteit , link naar onderwijskiezer : Hoe word ik ?

Wie heb ik?
Wie heb ik? Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Mijn rol

Ambulancier

Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Wie heb ik?
Wie heb ik? Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Wie heb ik?
Wie heb ik? Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Mijn rol

Ambulancier

Hoe heb ik de hulp nodig? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen? Hoe kan ik de hulp krijgen?

Mijn bibliotheek

Regeltechnicus klimatisatie

STOPPEN MET VOORLEZEN HOE WORDT H... BEKIK WORD

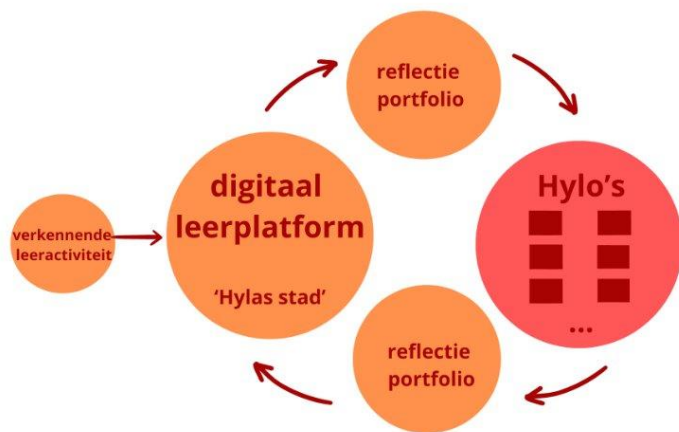
"Niet te warm in de zomer, niet te koud in de winter. Dat regelt de regeltechnicus klimatisatie wel even. Dat doet hij bij jou thuis, maar ook in fabrieken en bedrijven. 'Heating, venting, airconditioning' (HVAC) heet dat in het vakjargon ofwel 'verwarming, ventilatie en luchtbehandeling'.

De technicus staat in voor het onderhoud van technische klimaat- en koelsystemen: warmtepompen, airconditioning, koel- en vrieskasten, enzovoort. Hij is soms ook verantwoordelijk voor de installatie en bewaking van

DEGEN +

aal

Hylo's

WERKEN IN DE ZORGSECTOR

HANDLEIDING VOOR DE LEERKRACHT

ACTIVITEIT

5

Ik werk in de zorgsector

2 x 50'

LESDOELEN

- > De leerlingen diepen een zelfgekozen beroep uit de zorgsector verder uit.
- > De leerlingen oefenen hun communicatieve vaardigheden via een rolspel.
- > De leerlingen tonen respect voor de verschillende zorgverstrekkers.

MATERIAAL

- > Digibord/beamer met computer
- > Lesfiche *Ik werk in de zorgsector*
- > Bijlage *Observatiefiche/checklist interview*

LESOPBOUW

VOORAF

Herhaal kort welke beroepen er binnen de drie organisaties van de stages kunnen gevolgd worden. Noteer ze aan het bord zodat de leerlingen een profiel kunnen kiezen voor het interview dat ze in deze les zullen voorbereiden en inoefenen.

KERN

Geef de leerlingen de opdracht om een identiteitskaart van een beroep uit de zorgsector op te stellen. Vertel erbij dat ze dat zullen doen door een persoon te interviewen die dat beroep uitoefent. Ter voorbereiding denken de leerlingen al eens na over:

- Wie ga je interviewen?
- Hoe ga je die persoon contacteren?
- Welke vragen ga je stellen tijdens het interview?
- Hoe ga je je interview beginnen en eindigen?

Ze gebruiken daarvoor lesfiche *Ik werk in de zorgsector* als leidraad. Vergeet ook niet om met je leerlingen een datum vast te leggen waarop de interviews ten laatste moeten worden ingediend.

TIP: Werk samen met de leerkracht Nederlands een les 'Hoe voer ik een telefoongesprek?' uit.

Om een goed interview af te nemen, moeten de leerlingen hun communicatieve vaardigheden aanspreken. Hieronder vind je de drie belangrijkste en hoe je dat doet.

ACTIEF LUISTEREN

- Luister met aandacht – kijk je gesprekspartner aan, probeer niet te bedenken wat jij wilt straks wilt gaan zeggen en vermijd externe afleiding (bv. op je telefoon kijken).
- Stel vragen – vraag door op wat de ander je vertelt, tot je het volledige verhaal begrijpt.
- Vat samen – zodra de ander volledig is uitgesproken en al je vragen beantwoord zijn, vat je bondig samen wat je gesprekspartner je zojuist verteld heeft.

BONDIG VERBAAL COMMUNICEREN

Draai niet rond de pot, denk na over wat je wilt gaan zeggen en houd het kort.

OPEN NON-VERBAAL COMMUNICEREN

- Open houding – dit laat zien dat je zelfverzekerd en op je gemak bent en maakt je aanspreekbaar. Let vooral op je schouders, hou ze laag en ontspannen, en sla je armen niet over elkaar.
- Aandachtig oogcontact – kijk iemand altijd aan wanneer diegene (zagen je) spreekt, want daarmee toon je dat hij/zij jouw volle aandacht heeft. Let wel op dat het geen staren wordt.
- Vriendelijke toon – wanneer je stem natuurlijk diep en laag klinkt, laat je letterlijk horen dat je ontspannen en zelfverzekerd bent. Gelofwaardig ook. Zo'n vriendelijk en ontspannen stemgeluid krijg door je ademhaling diep en lang in- en uit te ademen.

Bron: <http://www.rechtvrij.com/communicatie-vaardigheden/>

SLOT

In groepjes van drie (twee acteurs en een observator) gaan de leerlingen hun communicatie- en gespreksvaardigheden trainen in rollenspelen. Geef de groepjes een gespreksonderwerp en 2 minuten de tijd om het gesprekje voor te bereiden. Dit doen ze aan de hand van de checklist.

Tijdens het rolspel beoordeelt de observator zowel het talige van het gesprek (actief luisteren en bondig vertellen) als de lichaamstaal (oogcontact, houding, spreektempo -en volume). Dit doen ze aan de hand van de observatiefiche. Na ieder rolspel wordt een ander groepslid de observator.

TIP: Indien mogelijk spreek je met enkele geïnterviewden af om in de klas te komen gefolgd over hun beroep (zie inactiviteit 6). Laat de leerlingen enkele vragen selecteren voor na de getuigenissen.

REFLECTIE

De leerlingen reflecteren over de oefengesprekken en over hun eigen manier van communiceren. Daarbij vertelt de observator telkens kort wat hij/zij heeft opgemerkt. Dat kunnen werkpunten zijn, maar ook positieve opmerkingen zijn heel leerrijk. Voor de puntjes die beter kunnen, gaan ze op zoek naar andere communicatievormen of gesprekstechnieken.

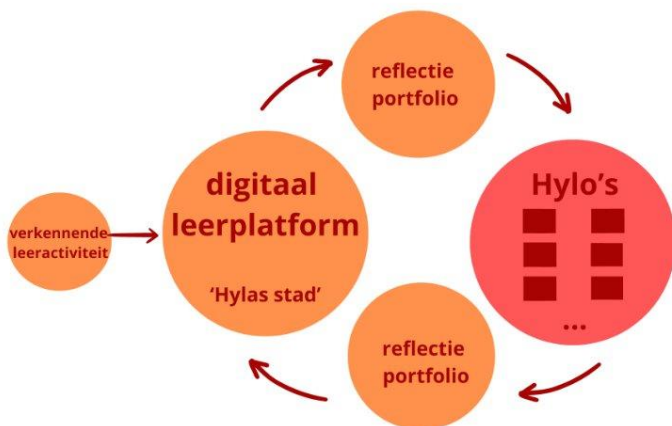

DIFFERENTIATIEMOGELIJKHEDEN

- Verdeel de klas in heterogene duo's voor het interview zodat de leerlingen elkaars communicatieve vaardigheden versterken.
- Laat de leerlingen kiezen of ze het interview opnemen (audio of video) of er een schriftelijk verslag van maken.

Hylo's

- **2 studiedomeinen:**

STEM – Bouw

Maatschappij & Welzijn – Zorg

- **Mogelijkheden:**

=> Gebruik maken van bestaand aanbod

Kamp C / GKC vanaf jan '25

=> Eigen bestaande HYLO ontwikkelen in eigen omgeving

=> Nieuwe HYLO in eigen omgeving
(bv. ander studiedomein)

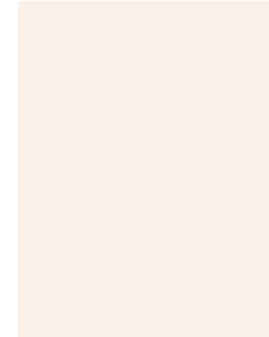

 HYLAS

SAMEN STERK BOUWEN

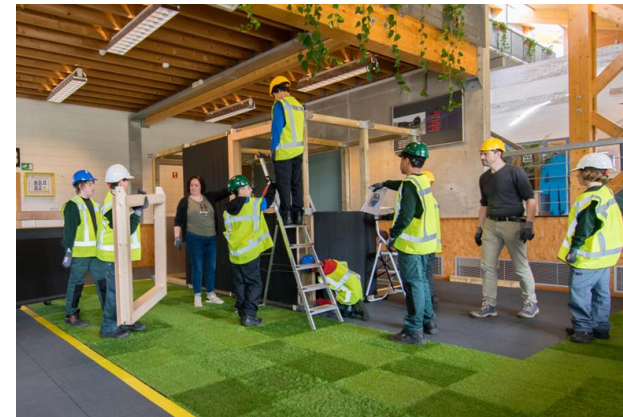
HANDLEIDING
VOOR DE LEERKRACHT

IN HET WOONZORG- CENTRUM

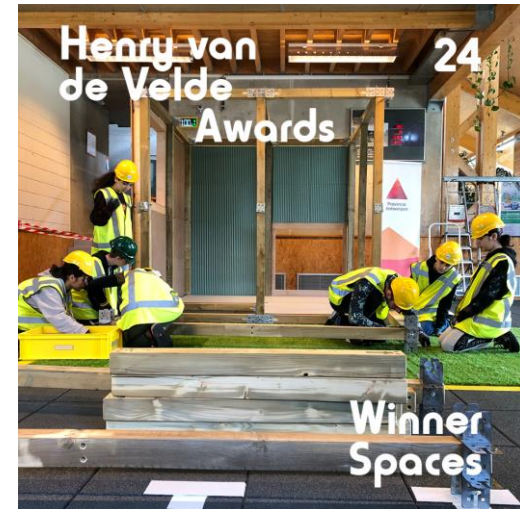
HANDLEIDING
VOOR DE LEERKRACHT

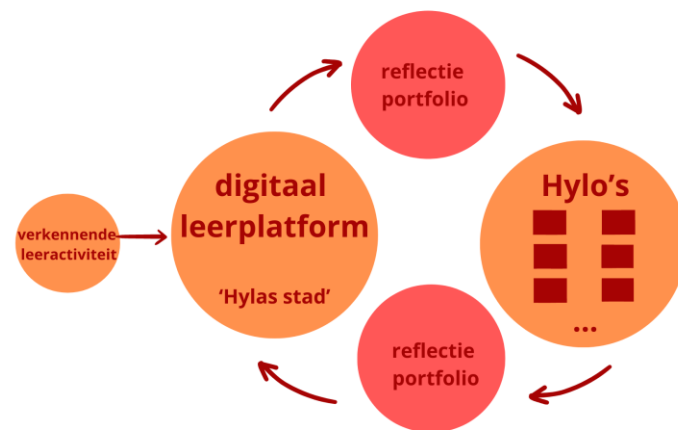
**BIO-BASED
CIRCULAIR
BOUWEN**

HANDLEIDING
VOOR DE LEERKRACHT

REFLECTIE - PORTFOLIO

PORTFOLIO

REISVERSLAG
VOOR DE LEERLING

Reflectie

Betekenis 'reflectie'

Je hebt gezocht op het woord: reflectie.

re·flec·tie (de; v; meervoud: *reflecties*)

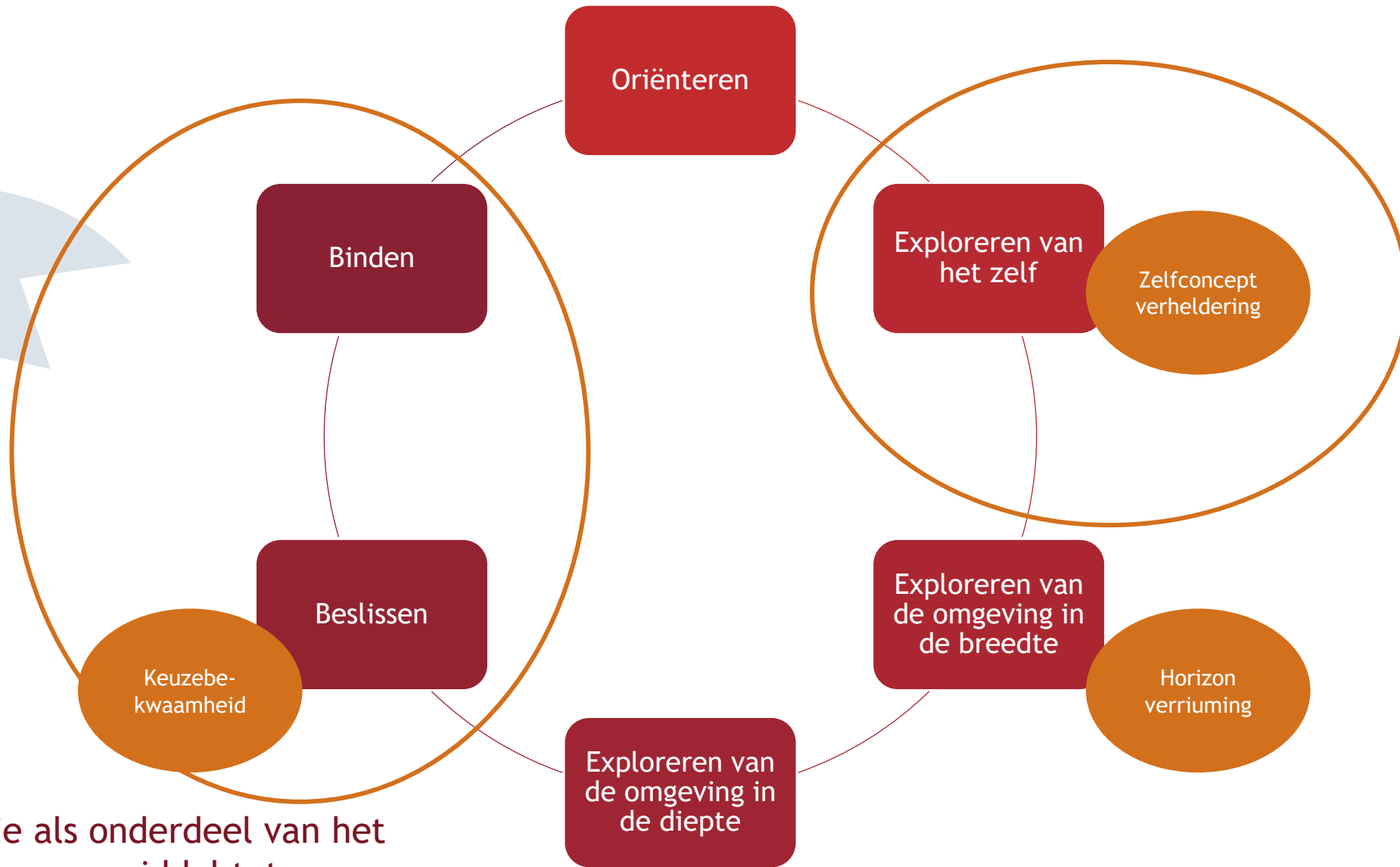
- 1 weerkaatsing
- 2 overweging, bespiegeling

'terugkaatsen, weerspiegelen'

Het bewust (na)denken over een eigen 'ervaring' om competenter te worden.

Op verschillende momenten:

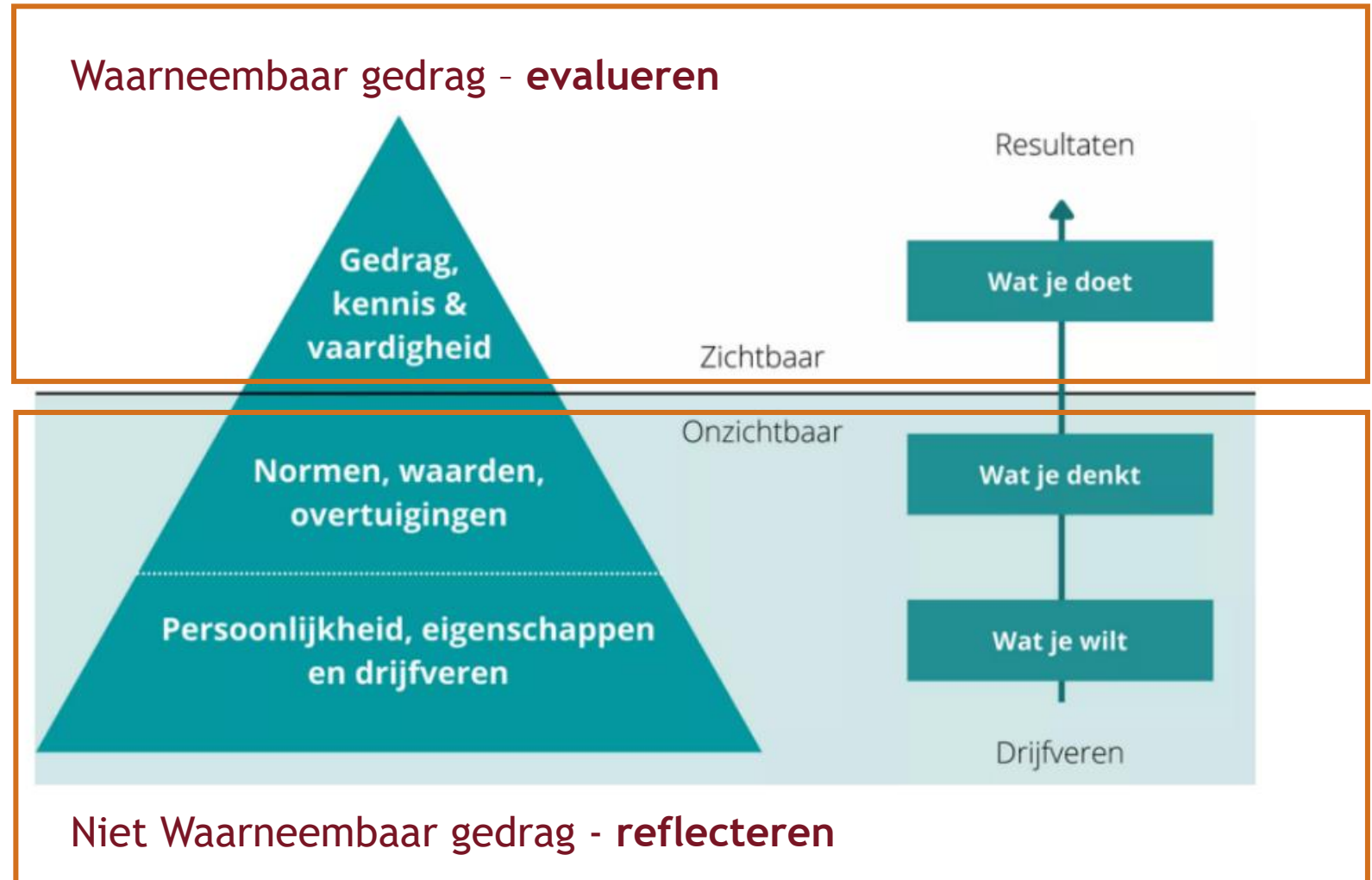
- Vooraf de ervaring (doelen stellen)
- Tijdens ervaring (zelfmonitoren)
- Na afloop van de taak (zelfevaluatie)

Reflectie als onderdeel van het leerproces en middel tot metacognitieve groei.

Waarom reflectie?

Reflectie is niet evalueren

	Reflecteren	Evalueren
Actor	leerling	leraar, leerling, medeleerling
Onderwerp	eigen ervaring waarom, hoe en wat	leergedrag van de leerling
	waarneembare + niet-waarneembare (gevoel, gedachte, intentie,...)	waarneembaar
	subjectief	objectief
Doel	groei stimuleren	oordeel over stand van zaken
Criteria (kennis, vaardigheden, attitudes, product en proces)	SMART (specifiek, meetbaar, aanvaardbaar/acceptabel, realistisch en tijdsgebonden)	SMART

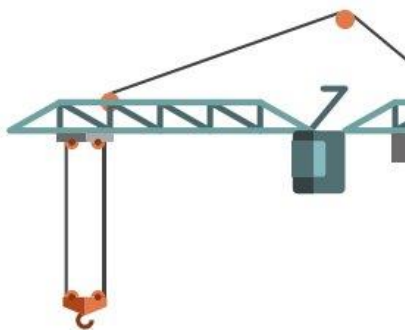
REFLECTIE

25'

BIJ HET SPEL

- Elk groepje heeft een weloverwogen keuze gemaakt om hun bouwproject op de kaart in te plannen. Nu het hele bouwproject klaar is, kunnen ze de volgende vragen beantwoorden over hun eigen stukje kaart met het bouwproject:
 - > Zijn onze constructies goed bereikbaar?
 - > Moet er nog nieuwe infrastructuur voorzien worden?
 - > Is er voldoende groen/ontspanning ... ?
- Alle leerlingen puzzelen de vijf delen van de kaart weer in elkaar. De volgende vragen worden door de leerkracht in de groep 'gegooid':
 - > Zijn alle constructies vanuit de hele stad goed bereikbaar?
 - > Moet er nog nieuwe infrastructuur voorzien worden?
 - > Heeft elk deel van de stad voldoende groen/ontspanning ... ?
 - > Zijn de voorzieningen gelijk verdeeld?
- De leerlingen maken de balans op in hun groep. Op de bouwkaart van hun project maken ze het eindbudget op. Was hun budget voor hun project voldoende? Indien hun eindbudget positief is, ontvangt de groep **de badge Projectmanager**.

EXTRA REFLECTIE | PORTFOLIO

De leerlingen kunnen na het voltooien van het spel een **moodboard** (portfolio pagina 17) maken. De beelden, tekeningen, kleuren ... op het moodboard vertellen wat ze hebben geleerd over zichzelf tijdens het spelen van het spel of het uitvoeren van de verdiepingsopdracht in het digitale labo.

25 - 50'

ACTIVITEIT 11

50'

Reflectie

LESDOELEN

- > De leerlingen reflecteren over de ministage in de zorginstelling.
- > De leerlingen koppelen hun indrukken en ervaringen aan het portfolio.

MATERIAAL

- > Individueel portfolio
- > Lesfiche met reflectiemoment van activiteit 2

LESOPBOUW

ORIENTATIE

Herhaal nog eens het doel van het portfolio.

KERN

Sluit het thema af met een klasgesprek over de ministage.

- Welke indrukken hebben de leerlingen opgedaan (algemeen)?
- Wat heeft het bezoek betekend? Hoe hebben ze het ervaren?
- Welke taken vonden ze uitdagend/leuk? Welke problemen hebben ze ondervonden?
- Welk moment gaan ze niet snel vergeten en waarom?
- Welke talenten hebben ze bij zichzelf ontdekt?
- ...

Houd een korte intervisie waarbij de leerlingen in groepjes van drie (één leerling per zorgbedrijf) ervaringen uitwisselen van de verschillende stages. Samen analyseren ze wat gelijklopend was en wat echt eigen is aan een elk zorgbedrijf.

REFLECTIE

De leerlingen doen nog een laatste keer aan zelfreflectie op basis van het moodboard uit het portfolio: waar ben ik goed in, waar ben ik minder goed in, wat doe ik graag, wat doe ik minder graag?

Wat schreven de leerlingen op tijdens het eerste reflectiemoment aan het begin van de lessenreeks? Blijven ze bij hun standpunt? Waarom wel/niet?

DIFFERENTIATIEMOGELIJKHEDEN

- Denk ook eens aan peerevaluatie (leerlingen die elkaar evalueren) ter vervanging van of als aanvulling op jouw feedback.

Reflectie en portfolio

port·fo·lio (het/de; o en m)

- 1 map voor het bewaren of vervoeren van grote tekeningen, schema's enz.
- 2 verzameling van tekeningen, foto's of andere creatieve uitingen waarmee iem. laat zien wat hij kan: *het portfolio van een reclamebureau*

Vooruitgang in kaart brengen.

Portfolio inzetten om reflectieproces te ondersteunen:

- Leerlingen formuleren doelen en zetten deze om in plannen **voor** de ervaring,
- Leerlingen noteren gedachten en gevoelens **over** de ervaringen,
- Leerlingen vrij laten denken over **leerproces**.

HYLAS portfolio

Verkenningfiches	Landkaarten	Groeimap
<ul style="list-style-type: none">- Oriënteren per activiteit- Doelstellingen formuleren- Plannen- Doelgericht denken- Terugblikken	<p>Integreren en verbinden van inzichten over:</p> <ul style="list-style-type: none">- Zichzelf- Het werkveld- De evolutie a.d.h.v. moodboard	<p>Vrije en creatieve toevoeging van de leerling.</p> <ul style="list-style-type: none">- Liedjestekst- Gedicht- Interview- Foto's

Verkenningfiches

ORIËNTATIE

DEZE VERKENNINGSFICHE VUL IK IN BIJ HET DIGITALE LABO OF BIJ HYLO:

HET THEMA VAN DE LES OF DE ACTIVITEIT IS:

LEERLING

WAT WEET IK AL OVER HET THEMA VAN DE LES?
WAAR DENK IK AAN OF WAT KOMT BIJ ME OP?

Ellis, 11: Mijn oma woont in een woonzorgcentrum. Ze heeft een appartementje, dat ze helemaal heeft ingericht en waar ze zelf kookt. Maar als ze hulp nodig heeft, kan ze een verpleegkundige bellen.

OMGEVING

Hier kunnen mensen uit jouw OMGEVING, die jou goed kennen, een antwoord schrijven. Dat kunnen je (groot)ouders zijn, vrienden, de juf/meester ...

LEERLING

WAT HEB IK AL GEZIEN OF MEEGEMAAKT?
MIJN ERVARINGEN MET DIT THEMA.

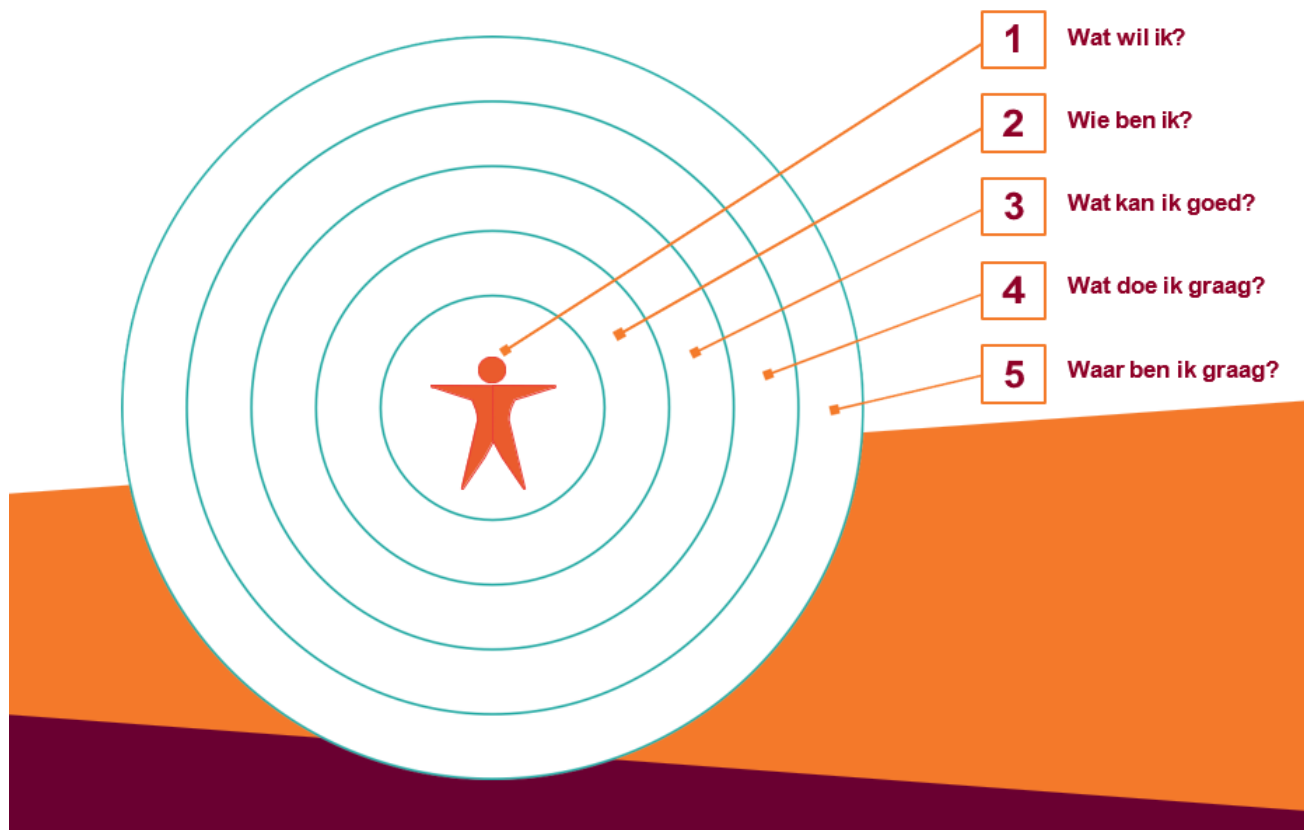
Imran, 14: Ik zorg graag voor mijn zusje en voor mijn neefje en doe dat al sinds ze baby's zijn. Mij hoeft je dus niet te leren hoe je een kindje pap geeft of een nieuwe pampers aandoet, dat kan ik al.

OMGEVING

Oma van Kaylan, 13: Kaylan bouwt al sinds hij een kleuter is. Hij maakte altijd kampen, houdt van Lego en bouwt nu ook met Minecraft.

Landkaarten

Landkaarten

RONDOM MIJ, DE BUITENWERELD

Is jouw beeld over deze sector veranderd? Wat heeft je verrast?

LEERLING

Lili, 13: Ik dacht dat bouw iets voor jongens was. En eerlijk gezegd stelde ik mij het een beetje voor als stenen stapelen.

Sam, 12: Toen de juf zei dat we gingen leren over de zorgsector, dacht ik dat ze verpleegsters bedoelde en dat het over bloed zou gaan.

LEERLING

Lili, 13: Er liepen veel vrouwen rond op de werf, en bouw heeft een heel technische kant waar ik niets over wist.

Sam, 12: Er zijn veel verschillende beroepen in de zorg, zoals dokters, verpleegkundigen, apothekers, ambulanciers ...

Vind je dat deze sector goed bij jou past? Waarom wel of niet?

IK, DE BINNENWERELD

1

WAAR BEN IK GRAAG?

In welke omgeving voel jij je goed, blij of ontspannen?
Welke dingen maken je net prikkelbaar of gespannen?

LEERLING

Imran, 14: Ik hou wel van de drukte van jonge kinderen. Hun energie geeft mij energie!

Mama van Ellis, 11: Jij houdt ervan om op voorhand te weten wat er gaat gebeuren.

OMGEVING

Hier kunnen mensen uit jouw OMGEVING, die jou goed kennen, een antwoord schrijven. Dat kunnen je (groot)ouders zijn, vrienden, de juf/meester ...

Groeimap

Dit lijkt misschien het einde van jouw portfolio, maar eigenlijk is het nog maar het begin. Alles wat hierna komt, is helemaal vrij. Je mag zelf kiezen wat je nog toevoegt. Dat mag een groepswerk zijn, een verslag van een activiteit, een interview met iemand uit het werkveld ... Maar evengoed schrijf je hier een gedichtje over je jezelf of je talenten, plak je er een foto in of een liedjestekst die bij jou past, maak je een tekening of collage over je toekomstdromen ...

Maak ruimte voor je talenten en toon waar je trots op bent. Laat je familie, vrienden, buren iets schrijven of tekenen, en voeg het toe aan je portfolio! Alles mag! Want jouw reis is begonnen, maar er liggen nog vele te ontdekken bestemmingen op jou te wachten. Veel plezier, en laat je verrassen door wat er nog komt!

MOODBOARD - DE WERKVLOER

Kleef hier eigen tekeningen, foto's, prenten, stickers ... die iets tonen over wat je over de werkvloer geleerd hebt.

Portfoliogesprekken

- Portfolio inzetten tijdens leerproces:
 - Samen met leerlingen
 - Samen met ouders
- Doel
 - Samen met leerling terug kijken naar ervaring
 - Leerling ondersteunen in proces
 - Open vragen
 - Feedback
 - Op basis van observaties/voorbereiding uit portfolio/...

Andere methodieken

STAR(R)-methode

- Wat was de situatie?
- Hoe is de situatie ontstaan?
- Wie waren erbij betrokken?
- Wat was er aan de hand?

1- SITUATIE

5- REFLECTIE

- Hoe kijk je terug op het resultaat?
- Wat zou er volgende keer beter kunnen?

2- TAAK

- Wat was je doel?
- Wat was je opdracht?
- Wat was je taak?

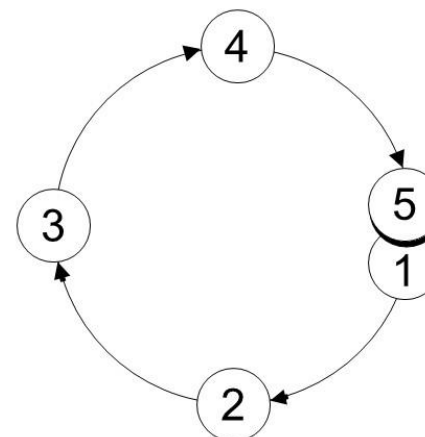
4- RESULTAAT

- Wat was het resultaat?
- Wat leverde dat op?
- Hoe reageerden anderen?
- Hoe reageerden klanten?

3- ACTIE

- Wat was je reactie?
- Wat dacht je?
- Wat heb je besloten?
- Hoe heb je dit aangepakt?

Alternatieven ontwikkelen voor de aanpak en daaruit kiezen

Bewustwording (evt. formulering) van essentiële aspecten

Uitproberen in nieuwe situatie
Handelen (ervaring)

Terugblikken op de ervaring

Reflectiemodel van Korthagen

Als ik, als leerling, met HYLAS had gewerkt tijdens mijn opleiding, had ik misschien andere keuzes in mijn leven gemaakt.

A. Peeters, Leerkracht KOSH

*Zo wil ik iedere dag wel leren.
Nu weet ik ook wat ik niet wil doen.*

Mirthe, Leerling KOSH (1e graad)

Hoe start ik met HYLAS?

Aan de slag ...

Maak een profiel aan op mijn.hylasprovincieantwerpen.be

Neem een kijkje op de HYLAS stad

Kies een sector waarrond je wil werken

- Met wie wil je hierrond werken?
- In welke vakken?

Vraag de lespakketten via mail op

Pas lespakket aan de noden van jouw klas aan

Reserveer/ontwikkel jouw Hylo

Plan reflectiemomenten in

Implementeer, werk uit, plan, doe én heb plezier met je leerlingen!

Evalueer en stuur bij.

Interesse ?

- Mail:

hylas@provincieantwerpen.be

LESPAKETTEN VOORLOPIG AANVRAGEN VIA MAIL

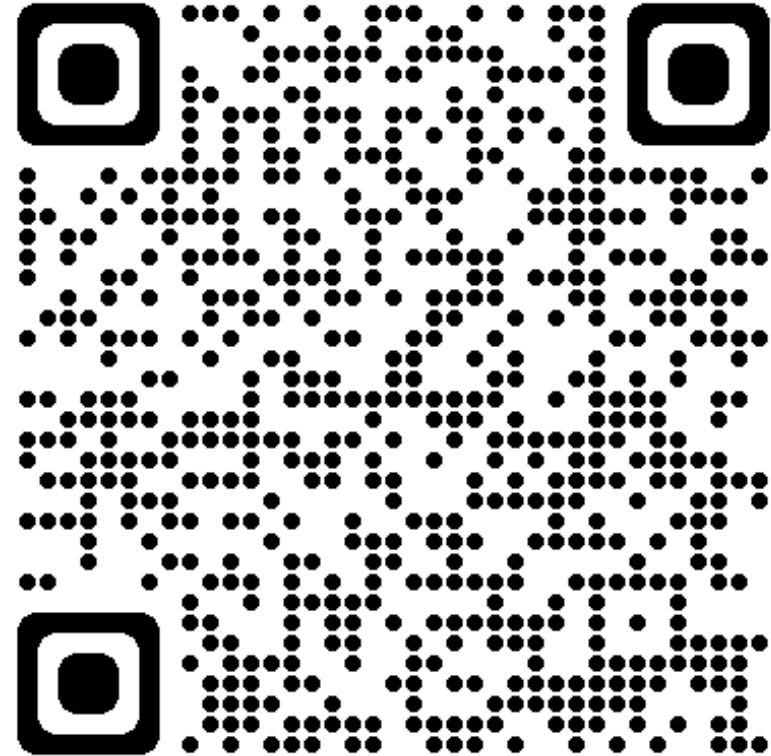
Veerle.vandenwyngaert@provincieantwerpen.be

Karlijn.ongena@provincieantwerpen.be

- Website:

<https://www.hylasprovincieantwerpen.be/>

- Op de hoogte blijven via **nieuwsbrief?**

Nog vragen?

Bronnen

- Easley, S.D., & Mitchell, K. (2009), *Kinderen en hun manieren van leren. De waarde van portfolio's*, Kwintessens Uitgevers, Amerfoort
- Hattie, J., Biggs, J., & Purdie, N. (1996). Effects of learning skills interventions on student learning: A meta-analysis. *Review of Educational Research*, 66, 99-136.
- Korthagen, F. & Nuijten, E. (2022). *The power of reflection in teacher education and professional development: Strategies for in-depth teacher learning*. New York/London: Routledge
- Lai, E.R. (2011). *Metacognition: A literature review*. Londen: Pearson.
- McClelland, D. C. (1987). *Human motivation*. CUP Archive.
- Molein, I., Van Severen, T., Verhaegen R. (2017). *Leren reflecteren & reflecterend leren*, op [LEREN REFLECTEREN & REFLECTEREND LEREN](#), Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Panadero, E., & Alonso-Tapia, J. (2013). Self-assessment: theoretical and practical connotations, when it happens, how is it acquired and what to do to develop it in our students. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 11(2), 551-571.
- Panadero, E., & Alonso-Tapia, J. (2014). How do students self-regulate? Review of Zimmermans cyclical model of self-regulated learning. *Anales De Psicología / Annals of Psychology*, 30(2), 450-462.
- Panadero, E., Jonsson, A., & Botella, J. (2017). Effects of self-assessment on self-regulated learning and self-efficacy: Four meta-analyses. *Educational Research Review*, 22, 74-98.